

Kaj je napis, tej vaji? — Od koliko oseb smo brali v nji? — Kako jima je bilo ime? — Dobro, zapiši to!

1. Kaj je J. A. rekel? Kaj pa je A. na to svojemu bratu J. odgovorila? — Tudi to bode te zapisali.

2. Pa Ančika mu na to reče: „Če me pelješ v tak kraj, kjer naji nihče ne bo videl, grem s teboj“. Kam bi bil tedaj J. rad peljal svojo sestro A.? — Ali je pa A. šla z njim? — Zakaj ne? — Zapišite!

3. „Tedaj misli J. peljati svojo sestro A. v mlecnico, da bi tam polizala polno skledo smetane, pa Ančika se je bala, da bi ju sosed z dvoriša ne videl, in zato ni šla z njim“.

Kam bi jo bil pa potem rad peljal? — Zakaj ni šla z njim in ga ni vbogala? — Dobro, le pero v roke!

4. „Sedaj hoče pa Jakec peljati svojo sestro Ančiko v kuhinjo, da bi tam polizala poln lonec sterdli, ali Ančika zopet ni šla z njim, ker se je bala, da bi ju sosed materi ne izdala“. Kam bi bil rad J. še nazadnje peljal svojo sestro A.? — Kaj pa mu je ona na to rekla in na koga ga je spomnila? — Kaj pa je J. na to djal? — Zapišite tedaj še to!

5. „Nazadnje je hotel Jakec svojo sestro Ančiko še v klet peljati, da bi tam v temi jabelka jedla, ali Ančika mu reče, da bi ju tam pa ljubi Bog videl. Jakec se tedaj prestraši, in ne zapeljuje dalje svoje sestre Ančike, ter se poboljša.“

6. Kaj je J. potem rekel?

7. Kaj pravi lepi izrek pri tej vaji? Zapišite vse te! *Fr. Govekar.*

P a š n i k.

Šopki. Učitelj, nikar ne misli, da je že dovolj, če v šoli pridno delaš; tvoja dolžnost je tudi, da se za vsakdanji poučevanje prav marljivo pripravljaš. Brez pripravljanja ni napredovanje.

— Učitelj naj učence vadi, da so vedno bolj samostojni. Hitro mine čas, da otroci odrastejo šoli in vsem, ki jih vodijo. Če je človek navajen, da si pri nobeni reči ne more sam pomagati, je revež, kedar nima nikogar, da bi se nanj naslanjal in se z njim posvetoval.

Izreaj otroke tako, da se jim bode vedno um izobrazil. Karkoli kažeš otrokom, jim kaži tako, da bodo vse natančno dobro razumeli in si v spomin vtisnili. Kadar pripoveduješ kaj novega, naj se to vedno stika s tim, kar si že popred učil; potem pa naj otroci sami prevdarjajo včem so si reči podobne in včem si niso podobne.

Učitelj naj pri otrocih tudi zbuja in uterja praro domišljijo ali domiselnost, t. j. tisto dušno moč, ktera človeku pred oči stavi in mu kaže reči, ki jih nima pred seboj. Ta domišljija med pravimi mejami je potrebna človeku. Z njo se

vterjuje spomin, in človeku pomaga misliti. Zraven tega pa je domiselnost tudi lepa cvetica v solzni dolini človeškega življenja, ki človeka nekako razveseljuje in v marsikteri britki okolnosti lepo tolaži. Domišljija se pri otrocih zbuja s tim, da učitelj vadi otroke pripovedovati o rečeh, ki so jih videli ali skušali. Naj lepše in stanovitnejše pa učitelj pri otrocih domiselnost vterja, ako otrokom pri vsaki priliki kaže lepe reči v naravi in sploh prelepo božje stvarjenje in to, kako Bog vse vlada in za vse svoje naj manjše in naj večje reči kakor naj boljši oče skerbi. Vse to naj učitelj učencem pojasnuje po zgodbah iz svetega pisma.

Učitelji in starši naj skerbno varujejo, da se otroci ne navadijo za dobiček igrati. Če se pri otrocih vkorenini želja po igri za dobiček, se iz tega izcimi v sercu huda strast, ki razjeda nedolžna otroška čutila.

Šolsko blagó.

Kazavni poduk. Oče, mati, bratje, sestre, posli. Oče in mati so starši. Starši skerbé za otroke. Dajejo jim stanovanje, obleko, živež i. t. d. Otroci morajo svoje starše ljubiti in jih radi vbogati. Bratje in sestre morajo eden drugega radi imeti, eden drugemu streči in pomagati, in mirno med seboj živeti. Otroci morajo tudi drugo družino t. j. posle spoštovati in z njimi prijazni biti.

Prebivalci. Otroci, dečki, deklice, mladenči, dekleta, možjé, žene, stari ljudjé; kmetje, rokodelci, obertniki, trgovci i. t. d.; predniki, podložni, duhovna in svetna gosposka.

Kaj dela kmet? Kmet obdeluje zemljo, in prideluje pšenico, rež, ječmen, oves, ajdo — z eno besedo — žito, pa tudi krompir, repo, korenje, lan, deteljo i. t. d. Preden pa kmet kaj pridela, mora veliko in terdo delati, mora njivo gnojiti, orati, sejati, povlačiti, kopati, pleti, žeti, kositi, mlatiti, žito čistiti i. t. d. Kar kmet pridelkov za se potrebuje, jih shrani, druge pa prodá, in za izkupljene denarje kupuje druge reči, ki jih je pri hiši in pri družini treba, plačuje davke, daje poslom plačilo i. t. d. Kmet ima tudi živino: konje, krave, vole, prešiče, ovce, kuretino, golobe i. t. d. Konji in voli mu pomagajo zemljo obdelovati in mu vozijo vse potrebno pri gospodarstvu. Krave mu dajejo mleko, sir in maslo. Prešiče pita, in ima dobro suho meso in zabeljo. Kuretina mu nese jajca i. t. d. Kmet ima kmetijo: skedenj, hlev, žitnico, kozelc (stog), polje, njive, travnike, senožeti, ledine ali trate, verte, vinograde i. t. d.

Kaj delajo rokodelci? Suknar dela sukno iz volne. Tkalec tké platno. Iz platna šivilja (mojskra) dela srajce, rjuhe, predpasnike,